

BU-sak 55/2011
GMN-sak 19/2011

Bydelsutvalget

Dato: 15.04.2011

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

2011/393-

Silje Gitlestad, 23431109

011.4

NYE NAVN I BJØRVIKA-, BISPEVIKA-, LOHAVN-OMRÅDET.

Saksopplysninger

Arbeidsutvalget i Bydel Gamle Oslo vedtok i møtet 08.03.2011 at forslag til navn på ny bro, to nye gater, to kanaler og to felles avkjørsler i Bjørvika/Bispevika/Lohavn legges ut til offentlig høring før bydelsutvalget fattet endelig vedtak i saken.

Høringen gjelder følgende navneforslag:

- 1) Broen som fører Kong Håkon 5.s gate over jernbanesporene gis navnet **Nordenga bro.**

Begrunnelse:

Broa går over Ladegårdens Nordre Eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastingsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng". Markene var delt av Bispealmeningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.

- 2) Gaten som går fra krysset Operagata/Rostockgata og sørover til dagens Grønlikaia gis navnet **Kongsbryggene.**

I middelalderen anla kongen brygger i form av store tømmerkasser utenfor strandlinjen, der større skip kunne legge til. Her skulle skip legge til for inspeksjon og toll. Kongen hadde forkjøpsrett. Den store bryggen ble bygget rundt 1300 og gikk av bruk rundt 1400. Det er funnet en rekke eldre brygger litt innenfor den store (bygget ca.1200). Disse har trolig hatt forskjellige eiere. Men ut fra beliggenheten kan det forsvares at alle blir betegnet kongsbrygger. Hanseatisk handel var viktig fra slutten av 1200-tallet. Arkeologiske utgravninger fra 1992 har påvist disse bryggene.

- 3) Gaten som går fra Kong Håkon 5.s gate og sørover på Sørengautstikkeren gis navnet **Sørenga.**

Sørengautstikkeren går ut fra Sørenga, fra Ladegårdens Søndre eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastningsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng." Markene var delt av Bispealmeningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.

- 4) Det er på Sørengautstikkeren regulert inn to tverrgående kanaler: Den nordligste og innerste kanalen gis navnet *Indre kanal*.
- 5) Den sørligste og ytterste kanalen gis navnet *Ytre kanal*.
- 6) Det er på Sørengautstikkeren regulert inn to felles avkjørsler: Den nordligste avkjørselen gis navnet *Lossegangen*.
- 7) Den sørligste avkjørselen gis navnet *Lastegangen*.

Til grunn ligger følgende hovedprinsipper ved navnsetting av gater, plasser, bruer, kaier med videre i reguleringsplanområdet for Bjørvika/Bispevika/Lohavn (BU-sak 19/2007, vedtatt 13.02.2007):

- 1.1. *Området nærmest Gamlebyen gis historiske navn som kan knyttes til Oslos eldre sjøfartshistorie, felt B10, B11, B12, B13, og annen eldre historie i felt B3, B7, B8a, B8b, D5, D6 og C.*
- 1.2. *Områdene vest for Akerselva gis navn som knyttes til opera, ballett, musikk og andre kunstarter.*
- 1.3. *Gamle topografiske navn og tidligere vedtatte og brukte navn kan benyttes i hele reguleringsområdet.*
- 1.4. *På Sørengautstikkeren og i Lohavn samt sørlige del av utstikkeren ved Akerselvas østbredd forbeholdes i stor grad navn som knyttes til yrkes- og arbeidernavn fra bygg-, anleggs- og havnevirkomheten i tidligere tider. For strandpromenader bør eksisterende, historiske kainavn så langt mulig videreføres.*

Ved høringsfristen 09.04.2011 var det innkommet 8 høringsuttalelser til navnekomiteens forslag til navnsetting på gater, plasser m.m.

- 1 Samferdselsetaten – ingen merknader
- 2 Plan- og bygningsetaten – ingen merknader
- 3 Kulturetaten – merknader
- 4 Gamlebyen beboerforening – merknader
- 5 Harald Støren – merknader
- 6 Eiendoms- og byfornyelsesetaten – ingen merknader
- 7 Gamlebyen historielag – merknader
- 8 Stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene – merknader

Se vedlagte høringsuttalelser for utdypende informasjon.

Etter å ha gjennomgått høringsuttalelsene i Navnekomiteen 11.04.2011 innstiller Navnekomiteen følgende til Oppvekst-, kultur- og nærmiljøkomiteen:

1. Broen som fører Kong Håkon 5s gate over jernbanesporene gis navnet *Nordengbrua*.

Begrunnelse: *Broa går over Ladegårdens Nordre Eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastingsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng". Markene var delt av Bispealmeningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.*

2. "Gaten som går fra krysset Operagata/ Rostockgata og sørover til Grønlikaia bærer preg av å være en forlengelse av Rostockgata, og gis navnet **Rostockgata**".
3. "Gaten som går fra Kong Håkon 5s gate og sørover på Sørengautstikkeren gis navnet **Sørengkaia**.

Begrunnelse: *Sørengautstikkeren går ut fra Sørenga, fra Ladegårdens Søndre eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastingsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng." Markene var delt av Bispealmeningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet."*

4. Den nordligste og innerste av de to tverrgående kanalene på Sørengautstikkeren gis navnet **Indre kanal**.
5. Den sørligste og ytterste kanalen på Sørengautstikkeren gis navnet **Ytre kanal**.
6. Den nordligste av de to felles avkjørselene på Sørengautstikkeren gis navnet **Lossegangen**.

Begrunnelse: *Henviser til den tidligere containerhavnvirksomheten på Sørengautstikkeren.*

7. Den sørligste av de to felles avkjørselene på Sørengautstikkeren gis navnet **Lastegangen**.

Begrunnelse: *Henviser til tidligere containerhavnvirksomheten på Sørengautstikkeren.*

Sørengkaia er et vedtatt, eksisterende navn. I Plan- og bygningsetatens brev til Bydel Gamle Oslo av 07.03.2011 står følgende: "I følge Byråd for kultur og utdannings offisielle gate- og veinavnregister er Sørengkaia vedtatt som navn på del av havnen sør for Bispevika. I følge Oslo byleksikon er dette kaianlegget på Østsiden av Bispevika. Sørengutstikkeren er ikke et offisielt vedtatt navn, men er i følge Oslo byleksikon kaianlegg i forlengelsen av Sørengkaia. Ut fra plasseringen av navnene i våre kart og måten navnene brukes på er det tydelig at de brukes litt om hverandre."

Etter at bydelen har vært i kontakt med Matrikkelenheten i Plan- og bygningsetaten og med Mona Hoset i Byrådsavdeling for kultur og utdanning, anbefaler bydelsdirektøren et tilleggspunkt på begrunnelsen for navnet Sørengkaia: "Bydelsutvalget ønsker å videreføre det gamle navnet Sørengkaia da det opprinnelige navneobjektet, som en følge av betydelige endringer og utbygginger i området, ikke eksisterer lenger."

Bydelsdirektøren innstiller til bydelsutvalget å fatte følgende vedtak:

1. Broen som fører Kong Håkon 5s gate over jernbanesporene gis navnet **Nordengbrua.**

Begrunnelse: *Broa går over Ladegårdens Nordre Eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastingsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng". Markene var delt av Bispealmeningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.*

2. Gaten som går fra krysset Operagata/ Rostockgata og sørover til Grønlikaia bærer preg av å være en forlengelse av Rostockgata, og gis navnet **Rostockgata.**
3. Gaten som går fra Kong Håkon 5s gate og sørover på Sørengautstikkeren gis navnet **Sørengkaia.**

Begrunnelse: *Sørengautstikkeren går ut fra Sørenga, fra Ladegårdens Søndre eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastningsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng." Markene var delt av Bispealmeningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.*

Bydelsutvalget ønsker å videreføre det gamle navnet Sørengkaia da det opprinnelige navneobjektet, som en følge av betydelige endringer og utbygginger i området, ikke eksisterer lenger.

4. Den nordligste og innerste av de to tverrgående kanalene på Sørengautstikkeren gis navnet **Indre kanal.**
5. Den sørligste og ytterste kanalen på Sørengautstikkeren gis navnet **Ytre kanal.**
6. Den nordligste av de to felles avkjørselene på Sørengautstikkeren gis navnet **Lossegangen.**

Begrunnelse: *Navnet henviser til den tidligere containerhavnvirksomheten på Sørengautstikkeren.*

7. Den sørligste av de to felles avkjørselene på Sørengautstikkeren gis navnet **Lastegangen.**

Begrunnelse: *Navnet henviser til tidligere containerhavnvirksomheten på Sørengautstikkeren.*"

Bydel Gamle Oslo

Lasse Østmark
bydelsdirektør

Randi Nagelhus
avdelingssjef

Vedlegg:

1. Protokoll fra Navnekomiteen 11.04.2011, 4 s.
2. Referat fra møte i Navnekomiteen 08.03.2011, 2 s.
3. Høringsuttalelse Samferdselsetaten, 1 s.
4. Høringsuttalelse Plan- og bygningsetaten, 1 s.
5. Høringsuttalelse Kulturetaten, 1 s.
6. Høringsuttalelse Gamlebyen beboerforening, 1 s.
7. Høringsuttalelse Harald Støren, 1 s.
8. Høringsuttalelse Eiendoms- og byfornyelsesetaten, 1 s.
9. Høringsuttalelse Gamlebyen historielag, 3 s.
10. Høringsuttalelse Stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene, 4 s.

Bydelsutvalget Gamle Oslo
Postadresse: Postboks 9406 Grønland, 0135 Oslo
Besøksadresse: Platous gate 16
Telefon. 02180, Fax 23 43 10 01
E-post: bydelsutvalget@bgo.oslo.kommune.no
Internett: www.bgo.oslo.kommune.no

PROTOKOLL FRA NAVNEKOMITEEN

11.04.2011 kl. 17.00 – 18.00

Bydelsadministrasjonen, Platous gate 16

Møterom: Rudolf Nilsen, 2. etasje

Til stede: Ingelin Pedersen (SV), leder
Helge Winsvold (DnA)
Olaf Svorstøl (Rødt)
Ronny Fagereng (V)

Forfall: Rolf Andersen (H)
Pål Monsen (FrP)

Ikke møtt:

I stedet møtte:

Referent: Ingelin Pedersen

Saker til behandling:

Sak 23/2011 GODKJENNING AV REFERAT FRA MØTE 08.03.2011

Vedtak: Godkjent

Sak 14/2011 NAVNSETTING I BJØRVIKA/BISPEVIKA/LOHAVN

Navnekomiteens forslag til navnsetting i området Bjørvika/Bispevika/Lohavn har vært ute til høring i perioden 09.03.2011-09.04.2011. Følgende høringsuttalelser er registrert pr 11.04.2011, og ligger til grunn for navnekomiteens endelige innstilling:

1 – Samferdselsetaten	17.03.2011	(ingen merknader)
2 – Plan-og bygningssetaten	23.03.2011	(ingen merknader)
3 – Kulturetaten	31.03.2011	(merknader)
4 – Gamlebyen beboerforening	31.03.2011	(merkнад)
5 – Harald Støren	01.04.2011	(merkнад)
6 – Eiendoms- og byfornyelsesetaten	05.04.2011	(ingen merknader).
7 – Gamlebyen historielag	07.04.2011	(merknader)
8 – Stedsnavntj. for Østlandet og Agderfylkene	11.04.2011	(merknader)

Navnekomiteens behandling:

1. Navnekomiteens høringsforslag av 08.03.2011: *Nordenga bro*

Navnekomiteens enstemmige innstilling:

”Broen som fører Kong Håkon 5.s gate over jernbanesporene gis navnet **Nordengbrua.**

Begrunnelse:

Broa går over Ladegårdens Nordre Eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastingsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng". Markene var delt av Bispealmenningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.”

2. Navnekomiteens høringsforslag av 08.03.2011: *Kongsbryggene*

Navnekomiteens enstemmige innstilling:

”Gaten som går fra krysset Operagata/Rostockgata og sørover til dagens Grønlikaia bærer preg av å være en forlengelse av Rostockgata, og gis navnet **Rostockgata**”

3. Navnekomiteens høringsforslag av 08.03.2011: *Sørenga*

Navnekomiteens flertall (Fagereng, Winsvold, Pedersen) innstiller følgende:

”Gaten som går fra Kong Håkon 5.s gate og sørover på Sørengautstikkeren gis navnet **Sørengkaia.**

Begrunnelse:

Sørengautstikkeren er en kai som går ut fra Sørenga, fra Ladegårdens Søndre eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastingsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng". Markene var delt av Bispealmenningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.”

Navnekomiteens mindretall (Svorstøl) ønsker å innstille følgende:

”Gaten som går fra Kong Håkon 5.s gate og sørover på Sørengautstikkeren gis navnet **Sørenga.**

Begrunnelse:

Sørengautstikkeren går ut fra Sørenga, fra Ladegårdens Søndre eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastingsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng". Markene var delt av Bispealmenningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.”

4. Navnekomiteens høringsforslag av 08.03.2011: *Indre kanal*

Navnekomiteens enstemmige innstilling:

”Den nordligste og innerste av de to tverrgående kanalene på Sørengautstikkeren gis navnet **Indre kanal.**”

5. Navnekomiteens høringsforslag av 08.03.2011: *Ytre kanal*

Navnekomiteens enstemmige innstilling:

”Den sørligste og ytterste av de to tverrgående kanalene på Sørengautstikkeren gis navnet *Ytre kanal*.”

6. Navnekomiteens høringsforslag av 08.03.2011: *Lossegangen*

Navnekomiteens enstemmige innstilling:

”Den nordligste felles avkjørselen på Sørengautstikkeren gis navnet *Lossegangen*.

Begrunnelse:

Henviser til den tidligere containerhavnvirksomheten på Sørengautstikkeren”

7. Navnekomiteens høringsforslag av 08.03.2011: *Lastegangen*

Navnekomiteens enstemmige innstilling:

”Den sørligste felles avkjørselen på Sørengautstikkeren gis navnet *Lastegangen*.

Begrunnelse:

Henviser til den tidligere containerhavnvirksomheten på Sørengautstikkeren.”

Navnekomiteens innstilling til Oppvekst- kultur- og nærmiljøkomiteen:

1. Broen som fører Kong Håkon 5.s gate over jernbanesporene gis navnet *Nordengbrua*.

Begrunnelse:

Broa går over Ladegårdens Nordre Eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastingsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng". Markene var delt av Bispealmenningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.”

2. ”Gaten som går fra krysset Operagata/Rostockgata og sørover til Grønlikaia bærer preg av å være en forlengelse av Rostockgata, og gis navnet *Rostockgata*”

3. ”Gaten som går fra Kong Håkon 5.s gate og sørover på Sørengautstikkeren gis navnet *Sorengkaia*.

Begrunnelse:

Sørengautstikkeren er en kai som går ut fra Sorenga, fra Ladegårdens Søndre eng. Etter at den nedbrente middelalderbyen ble lagt øde i 1624, ble den lagt under jord, og en "Ladegård" (opplastingsgård) ble bygget. Kart angir på 1700-tallet "Opsloe Ladegaards søndre Eng og nordre Eng". Markene var delt av Bispealmenningen (Bispegata) og var i bruk fram til jernbanen la beslag på begge engene i andre halvdel av 1800-tallet.”

4. Den nordligste og innerste av de to tverrgående kanalene på Sørengautstikkeren

gis navnet *Indre kanal*.

5. Den sørligste og ytterste av de to tverrgående kanalene på Sørengautstikkeren gis navnet *Ytre kanal*.

6. Den nordligste av de to felles avkjørslene på Sørengautstikkeren gis navnet *Lossegangen*.

Begrunnelse:

Henviser til den tidligere containerhavnvirksomheten på Sørengautstikkeren.

7. Den sørligste av de to felles avkjørslene på Sørengautstikkeren gis navnet *Lastegangen*.

Begrunnelse:

Henviser til tidligere containerhavnvirksomheten på Sørengautstikkeren.

Sak NAVNSETTING AV GANGBROEN MED FORELØPIG NAVN
24/2011 "STASJONSINNGANG ØST"
Vedtak: Saken utsettes.

Neste møte: 10.05.2011 kl 17.00

Ingelin Pedersen
leder/referent

Referat fra møte i Navnekomiteen i Bydel Gamle Oslo

Møtetid:	08.03.2010 kl 17.00 – 18.00
Sted:	Platous gate 16
Til stede:	Helge Winsvold, Olaf Svorstøl, Ronny Fagereng og Ingelin Pedersen, Rolf Andersen, Pål Monsen
Forfall:	Ingen
Referent	Ingelin Pedersen
Neste møte	Mandag 11.04.2011, kl 17.00

Sak 2011/16 Referat fra møte 01.03.2011

Godkjent med følgende merknad: *Gatenavnekomiteen* endres til *navnekomiteen* i sak 2011/15. Endringene innarbeidet i endelig referat.

Sak 2011/17 Avklaringer knyttet til høring av navnene i Bjørvika/Bispevika/Lohavn

Arbeidsutvalget (til BU) vedtok i dag å legge navneforslagene vedtatt av navnekomiteen 01.03.2011 ut på høring i perioden 09.03.2011 til 09.04.2011. Det er trolig ikke nødvendig med et AU-vedtak for å legge navnene ut på høring, men i.o.m. at retningslinjene for behandling av navnsettingssaker i bydelen ikke er helt eksplisitte, var det en fordel at AU vedtok dette. Det tas sikte på å fatte endelig vedtak om navnene i bydelsutvalget 5. mai (OKN-møtet er 26. april).

Følgende må nevnes i materialet som legges ut til høring i tillegg til de konkrete navneforslagene med begrunnelser fra 01.03.2011:

- Hovedprinsippene som skal ligge til grunn i ved navnsetting i reguleringsplanområdet for Bjørvika/Bispevika/ Lohavn (vedtak i BU-sak 19/2007).
- Opplysning om at dette kun er noen av navnene som kommer i området. Både på Sørenga og i hele området.

Ingelin Pedersen innarbeider dette i høringsutkastet sammen med bydelsadministrasjonen.

Det bes om at høringsinnspillene sendes fortløpende på e-post til navnekomiteens leder for videresending til de andre medlemmene av komiteen. Høringsinnspillene vil også sammenstilles av administrasjonen i en endelig saksfremstilling.

I navnekomiteens møte 11. mars kl 17.00 behandles høringsinnspillene før behandling av sak i OKN og bydelsvalg

Sak 2011/18 Medieoppslag om navnene?

Se sak 2011/19

Sak 2011/19 Befaring på Sørengautstikkeren?

Navnekomiteen sier ja takk til tilbudet fra Sørenga Utvikling KS v/Trude Larsen om befaring på Sørengautstikkeren. Avtalt tidspunkt er mandag 14. mars klokken 16.00. Olaf Svorstøl , Helge Winsvold og Ronny Fagereng kontakter hhv. Aften, Østkantavisa og Østbyen for å undersøke om befarings/utleggingen til høring av navneforslag er av interesse for avisene. Hele navnekomiteen ”fronter” saken på befaringsen. Leif Gjerland og Silje Gitlestad inviteres også til å delta på befaringsen.

Sak 2011/20 Fremdrift for videre navnsetting i Bjørvika/Bispevika/Lohavn

Navnekomiteen avventer slutten av høringsperioden for videre navnsetting i området, men avventer ikke initiativ fra andre så lenge regulering er avklart. De første områdene som vil være aktuelle for navnsetting er:

- Sørengautstikkeren
 - bl.a. parken helt sør, promenaden, småbåthavnen, kanskje også det interne, sentrale parkbeltet?
- ”Kongsbakken”
- Tverrgater til *Kongsbryggene*

Navnsetting på utstikkeren rett øst for Akerselva avventer til regulering her er avklart.

Ellers nevnte Helge Winsvold også to andre aktuelle navnesaker: Å oppkalle plassen/amfiet ved plassen ved Geitabru etter Erik Schia og å erstatte Bispegata med navnet Bispealmeningen.

Sak 2011/21 Neste møter

Ett møte ble vedtatt: 11. april klokken 17.00

Sak 2011/22 Eventuelt

Ingen saker

Oslo kommune
Samferdselsetaten

Bydel Gamle Oslo
Postboks 9406 Grønland
0135 OSLO

SCANNET

BYDEL GAMLE OSLO		
Saksnr.	11/393	
Dato	22 MAR 2001	
Saksbeh.	SIG1	
Arkivnr.	011.4	DOK.NR. 3
Avskr.måte		Sign..

Deres ref.: 2011/393-

Vår ref.: 11/00906-3

Saksbeh.: Grethe Østhus Bergli

Dato: 17.03.2011

Arkivkode: 011,4

Org. enhet: Drift
Tlf: 23493138

NAVNSSETTING AV GATER OG Plasser M.M. I BJØRVIKA/BISPEVIKA/LOHAVN - HØRING

Det vises til henvendelse av 11.03.2011 vedrørende ovennevnte.

Samferdselsetaten har ingen merknader til navnsetting av gater og plasser m.m. i Bjørvika/Bispevika/Lohavn.

Med vennlig hilsen

Tom Kristoffersen
Seksjonssjef
Godkjent elektronisk

Grethe Østhus Bergli
Spesialingeniør

Samferdselsetaten

Besøksadresse:
Strømsveien 102
Postadresse:
Postboks 6703 Etterstad
0609 OSLO

Telefon: 02 180
Telefaks: 23 49 30 09

E-post: postmottak@sam.oslo.kommune.no
Internett: www.sam.oslo.kommune.no

Bankgiro: 6004.06.55045
Org.nr: NO 976 062 035

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten

Bydel Gamle Oslo
Postboks 9406 Grønland
0135 OSLO

BYDEL GAMLE OSLO			
Saksnr.	11/779		
Dato	23 MAR 2011		
Saksbeh.	SIGI		
Arkivnr.:	011.4	Dok.nr.:	3
Avskr.måte		Sign.:	

Dato: 23.03.2011

Deres ref.

Vår ref (saksnr): 200809684-12 Saksbeh: Kristin Tveit
Oppgis alltid ved henvendelse

Arkivkode: 521.3

HØRINGSUTTALELSE - NAVNSETTING AV GATER OG Plasser M.M. I BJØRVIKA - BISPEVIKA - LOHAVN - SØRENGA

Det vises til brev datert 11.03.2011 angående forslag til navnetting av gater m.m i BJØRVIKA - BISPEVIKA - LOHAVN - SØRENGA.

Plan- og bygningsetaten har ingen kommentarer til de navneforslagene som foreligger.

PLAN- OG BYGNINGSETATEN
Avdeling for Geodata
Matrikkelenheten

Dette dokumentet er elektronisk godkjent 23.03.2011 av:

*Kristin Tveit - Saksbehandler
Jan Erik Øien - Enhetsleder*

Plan- og bygningsetaten
Boks 364 Sentrum
0102 Oslo

Besøksadresse:
Vahls gate 1, 0187 Oslo
www.pbe.oslo.kommune.no

Sentralbord: 02 180
Kundesenteret: 23 49 10 00
Telefaks: 23 49 10 01
E-post: postmottak@pbe.oslo.kommune.no
Bankgiro: 6003 05 58920
Org.nr.: 971 040 823 MVA

Oslo kommune
Kulturetaten

SCANNET

Avdeling for byarkiv og formidling

Bydel Gamle Oslo
Postboks 9406 Grønland
0135 OSLO

BYDEL GAMLE OSLO			
Saksnr.	11/393		
Dato	- 4 APR 2001		
Saksbeh	SIG1		
Arkivnr.:	011.4	Dok.nr.:	4
Avskr.måte		Sign.:	

Dato: 31.03.2011

Deres ref:
2011/393

Vår ref (saksnr):
200500235-7

Saksbeh:
ØE, 23 46 03 45

Arkivkode:
011.4

NAVNETTING AV GATER OG Plasser MM I BJØRVIKA - BISPEVIKA - LOHAVN - KOMMENTARER TIL FORSLAG

Vi viser til bydelens brev av 11. mars, med forslag til navn på nye gater området ved Sørenga/Sørengautstikkeren.

Kulturetaten har enkelte merknader:

- Vi mener det er uheldig å bruke *Sørenga* som gatenavn, både fordi det er et gammelt og etablert navn på et område, og fordi gata strekker seg et stykke ut over det som tradisjonelt regnes som Sørenga.

- Å bruke "brygge" som betegnelse på en gate, slik som det foreslåtte Kongsbryggene, mener vi er uheldig. Etter vår mening bør objektene navngis som det de er, i dette tilfelle "gate".

Med hilsen

Tore Somdal-Amøft
avdelingsdirektør

Robert Kalleberg
seksjonsleder

Kulturetaten
Byarkivet
Besøksadresse:
Maridalsveien 3

Postadresse: Telefon: 02180
Postboks 1453 Viken
Postnummer 0116 OSLO
E-post: postmottak@kul.oslo.kommune.no

Org.nr: 987 546 433
Bankkonto 6004.06.37047

Astrid Bredesen

Fra: Thor Laskemoen [thor.laskemoen@broadpark.no]

Sendt: 31. mars 2011 12:33

Til: Postmottak

Kopi: Thomas Backofen; Thor Laskemoen; Øyonn Myhren Groven; Mads Wam Schneider; Jostein Betten; Jarle Kottmann

Emne: Navnsetting Sørenga

Styret i Gamlebyen Beboerforening har mottatt orientering om forslag til nye navn i Bjørvika.

Vi har en kommentar: Vi mener at navnet Sørenga omfatter hele utstikkeren, og det vil derfor være galt å kalle en gate for dette navnet. Alternativt forslag er: **Sørengkaia**.

Med hilsen
GAMLEBYEN BEBOERFORENING

SCANNET

BYDEL GAMLE OSLO			
Saksnr.	11/179		
Dato	1 APR 2011		
Saksbeh.	SIGI		
Arkivnr.:	011.4	Dok.nr.:	4
Avskr.måte		Sign.:	

ANNET

Astrid Bredeesen

BYDEL GAMLE OSLO			
Saksnr.	11/393		
Dato	4 APR 2011		
Saksbeh.	SIGI		
Arkivnr.	011.4	Dok.nr.	4
Avskr.måte		Sign.	

Fra: haraldhs@student.uio.no
Sendt: 1. april 2011 22:41
Til: Postmottak
Emne: Hva skal barnet hete?

Hei!
Jeg viser til oppfordring om å komme med synspunkt på navnekomitéen i Bydel Gamle Oslo sitt forslag til gatenavn i Sørenga (publisert i "Østkantavisa" 17/3 - 2011).

Jeg synes navnekomitéens forslag stort sett er bra, men må reservere meg i tilfellet "Nordenga bru", som utgjør både et stilbrudd og et brudd med en vel etablert navnepraksis i Oslo.

"Nordenga bru" ville derimot være mer i stil med andre bru-navn i Oslo, som "Bentsebrua", "Nybrua", "Vaterlandsbrua" - og "Brugata". Plutselig å innføre ordet "bro" bare i dette tilfellet ville bryte med en navneskikk som må reknes som fast etablert, både i Oslo generelt, og i dette området spesielt.

Det er her òg grunn til å framheve den inkonsekvensen som ligger i ordsammenstillinga "Nordenga bro", ettersom "bro" i bestemt form normalt vil ende på "-en" mens "bru" vil ende på "-a" ("broen", men "brua"). De konsekvente navneformene ville ut fra dette være enten "Nordengen bro" eller "Nordenga bru". Men, etter det jeg har forstått, har det aldri har vært på tale å døpe om Nordenga til "Nordengen" (eller Sørenga til "Sydengen"). Derfor er det bare "Nordenga bru" som står igjen som et brukbart alternativ i dette tilfellet, dersom en skal følge en konsekvent politikk når det gjelder navngiving -og det bør en vel?

Vennlig hilsen
Harald Støren

Oslo kommune
Eiendoms- og byfornyelsesetaten

SCANNET

Bydel Gamle Oslo
Silje Gitlestad
Postboks 9406 Grønland
0135 OSLO

BYDEL GAMLE OSLO			
Saksnr.	11/393		
Dato	6 APR 2011		
Saksbeh.	SIGI		
Arkivnr.	011.4	Dok.nr.	6
Avskr.måte		Sign.	

Dato: 05.04.2011

Deres ref.:
2011/393

Vår ref.:
11/634-
11/9731 (Oppgis ved henv)

Saksbeh.:
Ivar Julsrud, 982 68 925

Arkivkode:
521

Bjørvika/Bispevika/Lohavn - Navnsetting av gater og plasser m.m. - Høring

Det vises til oversendelse av 11.03.2011 vedr høring av forslag til nye gate- og plassnavn.

Eiendoms- og byfornyelsesetaten har ingen bemerkninger til høringsdokumentene.

Med vennlig hilsen
Eierseksjonen

Allan Bø
seksjonsleder

Ivar Julsrud
spesialarkitekt

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.

Eiendoms- og
byfornyelsesetaten

Besøksadresse
Christian Krohgs gate 16
Postadresse
Postboks 491 Sentrum
0105 OSLO

Fakturaadresse
Eiendoms- og byfornyelsesetaten
Oslo kommune, Fakturasentral
Postboks 6532 Etterstad
0606 OSLO

Telefon 02 180
Telefaks 22 17 33 16

Org nr. 874 780 782
Giro 6004 06 34153

E-post postmottak@eby.oslo.kommune.no
www.eby.oslo.kommune.no

SCANNET

BYDEL GAMLE OSLO			
Saksnr.	11/393		
Dato	8 APR 2011		
Saksbeh.	SIGI		
Arkivnr.:	011.4	Dok.nr.:	7
Avokr.måte		Sign.	

Gamlebyen historielag, Postboks 9132 Grønland, 0133 Oslo

Til: Arbeidsutvalget i Bydel Gamle Oslo
Fra: Gamlebyen historielag, 7.4.2011

Høringsuttalelse: Forslag til nye gatenavn m.m. i Bjørvika-Bispevika-Lohavn-området

Arbeidsutvalget i Bydel Gamle Oslo har i møte den 08.03.11 vedtatt at forslag til navn på ny bro, to nye gater, to kanaler og to felles avkjørsler i Bjørvika/Bispevika/Lohavn legges ut til offentlig høring før bydelsutvalget fatter endelig vedtak i saken. Høringsfristen er den 09.04.11.

Gamlebyen historielag mener at det i navnsetting bør være et mål i størst mulig utstrekning å markere historisk kontinuitet, når man nå skal skape en helt ny bydel på dette historiske området. Et virkemiddel vil være å ta i bruk stedsnavn som allerede er i bruk (ikke lage helt nye) eller gjeninnføre navn som tidligere var brukt – eller gi navn som skaper assosiasjoner til stedsspesifikke, historiske hendelser, personer, bedrifter, etc.

Arbeidsutvalget har i sine begrunnelser for forslagene lagt slike prinsipper til grunn, noe vi synes er fint og riktig. Men vi tillater oss likevel å komme med alternative forslag som vi mener i større grad ivaretar de prinsippene som Arbeidsutvalget selv har lagt til grunn.

Ny bro: Arbeidsutvalget foreslår “Nordenga”, med henvisning til et kart fra 1700-tallet der denne stedsbenevnelsen er brukt – og som er komplementær til “Sørenga”. I nyere kart fra 1800- og 1900-tallet finnes ikke dette navnet på offentlige kart. Men i stedet finnes:

- *Grundingen*, som muligens hentyder til at dette var et våtmarksområde. Før Østbanen stasjon ble bygget gikk det her en sti /vei til Eidsvollsbanens første endestasjon (1854 – den lå omtrent der Oslogate 3 er i dag) over dette området, fra vestsiden av Akerselva, og da omtales området som “Grundingen”.
- *Rundingen* er også et navn på noen kart som finnes på området (1887-kartet over Christiania), sannsynligvis pga et jernbanespor som gikk i en bue her, omtrent i samme trasé som den nye broen går.

I tillegg til disse to navnene vil vi anbefale at Arbeidsutvalget overveier følgende navn:

- *Kannikebroen*, som vil være “gjenbruk” av gatenavnet *Kannikegaten*, nå utradert, men var tidligere en liten gate som gikk i nordvestlig retning fra daværende Bispebryggen opp til Bispegaten. Som navnet antyder henspiller dette på kannikene i den geistlige administrasjonen under middelalderen, for informasjon, se: <http://no.wikipedia.org/wiki/Kannik>
- *Rostockerbroen*, som også vil være “gjenbruk” av et gatenavn, Rostockergaten, som nå er utradert av Barcode-utbyggingen, men er et navn med tilknytning til området der broen skal gå.
- *Grahamsbroen*, som minne om Norges første lokfører, William Graham (1821-1909), som kom til Norge i forbindelse med den første driften av Hovedbanen, som ble åpnet i 1854. Jernbanen markerte startskuddet på moderniseringen/industrialiseringen av Norge, og den første “stasjonen” lå i området som broen går over. Navnet kan

symbolisere betydningen av innvandring og innovasjon knyttet utlendninger som har kommet til Norge, med Gamlebyen som innfallsport.

Kanaler og avkjørsler: Med respekt å melde vil vi hevde at de foreslåtte navnene ikke samsvarer med prinsippene som Arbeidsutvalget selv har lagt til grunn – at “losse” og “laste” er litt vel generelle og generiske.

I stedet vil vi foreslå en navnsetting som henspiller på området historiske funksjon som havn i Hansaforbundet (se: <http://no.wikipedia.org/wiki/Hansaforbundet> for mer informasjon). De rike arkeologiske funnene som er blitt gjort i det siste, i forbindelse med Barcode-utbyggingen, viser at det var et stort havneanlegg i dette området i perioden da Oslo inngikk i Hansaforbundets handelssystem. Ut fra dette vil vi foreslå at kanalene og avkjørslene på Sørenga blir oppkalt etter andre byer i Hansaforbundet – og som historiske Oslo hadde forbindelser til, for eksempel:

- Rostock (hvis ikke navnet skal brukes på broen)
- Hamburg
- Danzig
- Bremen
- Riga
- Visby
- Kiel
- Königsberg
- Zutphen

Eksempelvis, med dette som prinsipp, kan følgende navn skapes:

- Rigakanalen
- Danzigkanalen
- Visbygangen
- Hamburggangen, eller
- Königsberggangen

Andre muligheter: I tillegg til de konkrete forslagene som er fremsatt ovenfor vil vi peke på muligheten til steds- og gatenavnene som har historiske røtter i Gamlebyen - og som man bør vurdere i forbindelse med navnsetting i dette området:

- *Bispebryggen* - bør gjeninnføres som navn for vannkanten innerst i Bispeviken, selv om dette blir et nytt område p.g.a. utfylling av innerste del. Av kart fra 1896 ser man at navnet brukes for kaiområdet mellom Paulsenkaia og Sørenga.
- *Losbryggen*, som tidligere var en liten moloarm på Sørenga, hvor losenes båter lå fortøyd. Bispegaten (tidligere “Strandgaten” og “Bispealmenningen” i middelalderen) var bosted for mange losere.
- *Alunverket* - bør brukes som stedsnavn, eller gatenavn i området rundt der det historisk holdt til, d.v.s. omtrent der Ekeberg tunnelen munner ut i Mosseveien. Alunverket er ikke benyttet som navn på noen gater i Gamlebyen, selv om denne virksomheten var stor og viktig i sin tid, på 1700-tallet. Denne delen av Mosseveien er ikke lenger del av E6 og gir heller ikke lengre assosiasjoner om bilreiser til Moss. Navnet ”Mosseveien” stammer fra 1929, før det het den Ljabruchauséen.

Vi vil også påpeke en rekke kjente historiske personer som bør markeres i steds- og gatenavn i Gamlebyen, og som man bør overveie i forbindelse med Sørenga:

- *Karen Toller*, Ladegaardens mektige frue og viktigste eier. Hun lot bygge i 1725 Ladegaarden slik den er i dag. Eiendommen var i familien Tollers eie i 150 år.
- *Biskop Johan Peter Lunde* (1866-1938) Biskop i Oslo fra 1922. En folkekjær biskop med et spesielt nært forhold til barn og ble ofte kalt "Barnebispen". Når de eldre minnes sin oppvekst i Gamlebyen så nevner så og si alle den gode biskop Lunde.
- *Herman Wedel Major* (1814-1854), grunnleggeren av norsk psykiatri og Gaustad asyl, pådriver for Sindssygeloven av 1848, avsluttet sin karriere som overlege ved Oslo Hospital i Gamlebyen 1847-1854.

Med vennlig hilsen

Helge Godø
For styret i Gamlebyen historielag
980 77 126
<http://www.gamlebyen-historielag-oslo.no/>

Kristin Nygaard Herring

Fra: Ingvil Nordland [ingvil.nordland@iln.uio.no]
Sendt: 11. april 2011 09:53
Til: Postmottak
Emne: Tilråding fra Språkrådets stedsnavntjeneste

Vedlegg: tilråding nye navn i Bjørvika_Bispevika_Lohavn

tilråding nye navn i
Bjørvika_...

Vedlagt er tilråding fra Språkrådets stedsnavntjeneste om skrivemåten av nye navn i Bjørvika/Bispevika/Lohavn. Saksnummer: 2011/393, saksbehandler: Silje Gitlestad

Hilsen

Ingvil Nordland

--

Ingvil Nordland

Sekretær/førstekonsulent

Språkrådet, stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene

Postadresse:

Institutt for lingvistiske og nordiske studier Navnegransking Universitetet i Oslo

Postboks 1011 Blindern

0315 Oslo

Tlf.: (47) 22 85 40 27

Faks: (47) 22 85 43 81

www.sprakradet.no/Tema/Stedsnavn/

BYDEL GAMLE OSLO			
Saksnr.	11/393		
Dato pdf	11 APR 2011		
Saksbeh	SIGI		
Saksnr.	011.4	Dok.nr.:	8
Skr.måte		Sign.:	

Bydel Gamle Oslo
Postboks 9406 Grønland
0135 Oslo

REF.
2011/393-

VÅR REF.
363-02

DATO
11.4.2011

Tilråding om skrivemåten av nye navn i Bjørvika/Bispevika/Lohavn

Generelt om skrivemåten av stedsnavn

Stedsnavn i offentlig bruk skal skrives i samsvar med reglene i lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn (stedsnavnloven) med tilhørende forskrifter. Ved fastsetting av skrivemåten av stedsnavn skal en etter loven som hovedregel ta utgangspunkt i det tradisjonelle lokale talemålet, men skrivemåten skal tilpasses gjeldende rettskriving og rettskrivingsprinsipper, jf. lovens § 4. Dette innebærer blant annet at allment kjente ord og navneledd som hovedregel skal rette seg etter gjeldende rettskriving, slik det er presisert i § 3 i forskriftene til stedsnavnloven.

Merknader til navneforslaga

Navneforslag: *Nordenga bro*

Stedsnavntjenestens kommentarer: Navnet bør skrives i ett ord og i bestemt form i samsvar med vanlig norsk navnelaging. Dessuten bør en bruke rettskrivingsforma *bru*, som er mest i samsvar med det tradisjonelle talemålet i Oslo og som dessuten er brukt i de fleste andre bruer i Oslo kommune. Husk at navn i bestemt form mister den bestemte artikkelen når navnet inngår som førsteledd i ei sammensetning (det heter *Vålerenga*, men *Vålerengtunnelen*). Vi tilrår derfor skrivemåten *Nordengbrua*.

Navneforslag: *Kongsbryggene*

Stedsnavntjenestens kommentarer: ingen merknader

Navneforslag: *Sørenga*

Stedsnavntjenestens kommentarer: ingen merknader

Navneforslag: *Indre kanal*

Stedsnavntjenestens kommentarer: Navnet bør skrives i ett ord og i bestemt form i samsvar med vanlig norsk navnelaging. Stedsnavntjenestens tilråding: *Indrekanalen*

Navneforslag: *Ytre kanal*

Stedsnavntjenestens kommentarer: Navnet bør skrives i ett ord og i bestemt form i samsvar med vanlig norsk navnelaging. Stedsnavntjenestens tilråding: ***Ytrekanalen***

Navneforslag: *Lossegangen*

Stedsnavntjenestens kommentarer: ingen merknader

Navneforslag: *Lastegangen*

Stedsnavntjenestens kommentarer: ingen merknader

For navnekonsulentene:

Ingvil Nordland
førstekonsulent/sekretær

Bydel Gamle Oslo
Postboks 9406 Grønland
0135 Oslo

REF.
2011/393-

VÅR REF.
363-02

DATO
11.4.2011

Tilråding om skrivemåten av nye navn i Bjørvika/Bispevika/Lohavn

Generelt om skrivemåten av stedsnavn

Stedsnavn i offentlig bruk skal skrives i samsvar med reglene i lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn (stedsnavnloven) med tilhørende forskrifter. Ved fastsetting av skrivemåten av stedsnavn skal en etter loven som hovedregel ta utgangspunkt i det tradisjonelle lokale talemålet, men skrivemåten skal tilpasses gjeldende rettskriving og rettskrivingsprinsipper, jf. lovens § 4. Dette innebærer blant annet at allment kjente ord og navneledd som hovedregel skal rette seg etter gjeldende rettskriving, slik det er presisert i § 3 i forskriftene til stedsnavnloven.

Merknader til navneforslaga

Navneforslag: *Nordenga bro*

Stedsnavntjenestens kommentarer: Navnet bør skrives i ett ord og i bestemt form i samsvar med vanlig norsk navnelaging. Dessuten bør en bruke rettskrivingsforma *bru*, som er mest i samsvar med det tradisjonelle talemålet i Oslo og som dessuten er brukt i de fleste andre bruer i Oslo kommune. Husk at navn i bestemt form mister den bestemte artikkelen når navnet inngår som førsteledd i ei sammensetning (det heter *Vålerenga*, men *Vålerengtunnelen*). Vi tilrår derfor skrivemåten *Nordengbrua*.

Navneforslag: *Kongsbryggene*

Stedsnavntjenestens kommentarer: ingen merknader

Navneforslag: *Sørenga*

Stedsnavntjenestens kommentarer: ingen merknader

Navneforslag: *Indre kanal*

Stedsnavntjenestens kommentarer: Navnet bør skrives i ett ord og i bestemt form i samsvar med vanlig norsk navnelaging. Stedsnavntjenestens tilråding: *Indrekanalen*

Navneforslag: *Ytre kanal*

Stedsnavntjenestens kommentarer: Navnet bør skrives i ett ord og i bestemt form i samsvar med vanlig norsk navnelaging. Stedsnavntjenestens tilråding: ***Ytrekanalen***

Navneforslag: *Lossegangen*

Stedsnavntjenestens kommentarer: ingen merknader

Navneforslag: *Lastegangen*

Stedsnavntjenestens kommentarer: ingen merknader

For navnekonsulentene:

Ingvil Nordland
førstekonsulent/sekretær

Hei,

Takk for oversendte høringsuttalelser. Vi holder fortsatt på våre tilrådinger om skrivemåten av de foreslåtte navna (se vedlegg). Vi er særlig opptatt av at en bør vedta skrivemåten Nordengbrua istedenfor Nordenga bro ettersom det siste vil bryte klart med vanlig normeringspraksis. Men som nevnt vil vi også anbefale at en skriver Indrekanalen og Ytrekanalen i ett ord og i bestemt form.

Etter å ha lest gjennom høringsuttalelsene, støtter stedsnavntjenesten Gamlebyen beboerforenings forslag om Sørengkaia istedenfor Sørenga. Vi mener beboerforeninga og kulturetaten har et poeng når de viser til at navnet Sørenga omfatter mer enn den aktuelle adresseparsellen. Når det gjelder det foreslåtte navnet Kongsbryggene, mener vi dette kan fungere fint som adressenavn. Stedsnavntjenesten støtter variasjon, også i adressenavna. Dette kan en oppnå bl.a. gjennom å ta i bruk andre etterledd enn -gate og -vei. I havnemiljøet syns vi et navnepar som f.eks. Sørengkaia og Kongsbryggene er gode og karakteriserende navn.

Jeg ser forresten at begrepet Sørengautstikkeren nevnes flere steder i høringsnotatet fra bydelen. Dersom dette er et aktuelt navn som fortsatt skal brukes, bør det skrives Sørengutstikkeren, dvs. uten bestemt artikkel i førsteleddet. Det er nemlig slik at den bestemte artikkelen sløyfes når et navn i bestemt form inngår som førsteledd i ei sammensetning: Sørenga, men Sørengkaia. Bjørvika, men Bjørvik(s)tunnelen. Bispevika, men Bispevik(s)brygga. Tangen, men Tangeveien.

Hilsen

Ingvil Nordland, Språkrådets stedsnavntjeneste